

STRATEGISCHE ADVIESRAAD INTERNATIONAAL VLAANDEREN

Boudewijnlaan 30 bus 81, 1000 Brussel
T: +32 2 553 01 81
F: + 32 2 553 50 76
sariv@iv.vlaanderen.be
<http://www.sariv.be>

Aan de heer Philippe Muyters
Vlaams minister van Financiën, Begroting,
Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport
Koning Albert II-laan 19 bus 11
1210 Brussel

uw bericht van
25 september 2012

uw kenmerk
DepFB/BORG/2012-
00027

ons kenmerk
Advies 2012/27

bijlagen

vragen naar / e-mail
Freddy.Evens@iv.vlaanderen.be

telefoonnummer
02 553 01 11

datum
29 oktober 2012

Betreft: Briefadvies over de voorontwerpen van decreet tot instemming met de dubbelbelastingverdragen tussen België en respectievelijk Singapore, Japan, Korea, Rwanda en Congo.

Mijnheer de minister,

Tijdens haar vergadering van 14 september 2012 hechtte de Vlaamse Regering haar principiële goedkeuring aan de voorontwerpen van decreet tot instemming met de dubbelbelastingverdragen tussen België en respectievelijk Singapore, Japan, Korea, Rwanda en Congo (hierna: “de overeenkomsten”). Zij gelastte u het advies van de Strategische Adviesraad internationaal Vlaanderen (hierna: “de Raad”) in te winnen. Na een schriftelijke procedure keurde de Raad dit advies goed op 25 oktober 2012.

De Raad bracht reeds eerder over gelijkaardige overeenkomsten een advies uit.¹ Voor een schets van het globale kader verwijst hij naar zijn eerdere adviezen over o.m. de problematiek van de uitwisseling van informatie inzake belastingaangelegenheden.²

¹ SARiV, Briefadvies over de voorontwerpen van instemmingsdecreet met de akkoorden tussen België en respectievelijk het Gemenebest van de Bahama's, Saint Lucia, Saint Vincent & de Grenadines en Saint Kitts & Nevis inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden, Advies 2012/06, 19 april 2012; SARiV, Briefadvies over de voorontwerpen van decreet tot instemming met de akkoorden inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden tussen België en respectievelijk Andorra, Liechtenstein en Gibraltar, Advies 2012/16, 9 juli 2012; SARiV, Briefadvies over de voorontwerpen van decreet tot instemming met de akkoorden inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden tussen België en respectievelijk Dominica, Grenada en Montserrat, Advies 2012/17, 31 juli 2012; SARiV, Briefadvies over de voorontwerpen van decreet tot instemming met de akkoorden inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden tussen België en respectievelijk Antigua en Barbuda en Anguilla, Advies 2012/18, 31 juli 2012.

² SARiV, Advies over het verdrag inzake wederzijdse administratieve bijstand in fiscale aangelegenheden en bijlage A, B en C en Protocol tot wijziging van het Verdrag, Advies 2012/1, 9 februari 2012; SARiV, Advies over de ontwerpen van decreet tot instemming met de wijzigingen van de verdragen tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, tussen België en respectievelijk Duitsland (2010),

Tijdens zijn plenaire vergadering van 17 april 2012 formuleerde de Raad de bedenking dat, gelet op de grote hoeveelheid voorontwerpen van decreet ter instemming met dubbelbelastingverdragen en akkoorden inzake uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden die hem ter advisering worden voorgelegd, het gegeven dat deze verdragen onderling vele gelijkenissen vertonen en een beperkte impact op Vlaanderen hebben, en in acht genomen de personeelsbeperkingen van zijn secretariaat, hij zich voor de toekomst genoodzaakt zal zien zich in zijn adviezen tot een aantal bondige opmerkingen m.b.t. tot dit soort voorontwerpen van decreet te beperken. Hij zal daarbij vooral aandacht hebben voor de wijze waarop deze overeenkomsten ook van toepassing worden op Vlaanderen. In zijn vorige adviezen m.b.t. dubbelbelastingverdragen heeft de Raad immers zijn belangrijkste opmerkingen reeds geformuleerd. Hij heeft dit standpunt bevestigd tijdens zijn vergadering van 26 juni 2012. De voorliggende overeenkomsten werden niet meer aan een grondig vergelijkend onderzoek onderworpen.

De Raad wil niettemin enkele opmerkingen maken. Hij vangt aan met twee algemene opmerkingen. Vervolgens gaat hij kort in op de toepassing van de overeenkomsten op Vlaanderen. Ten slotte komt hij tot zijn conclusie.

1. Algemene opmerkingen

De belastingovereenkomsten kwamen recent in de actualiteit. Het debat ging enerzijds over het bankgeheim en fiscale regularisatie en anderzijds over de lange instemmingsprocedures.

Wat betreft het bankgeheim en fiscale regularisatie wil de Raad niet ingaan op alle details van deze complexe materie, maar hij staat toch stil bij enkele aandachtspunten voor de Vlaamse overheid. Het debat borrelde opnieuw op in het kader van de bespreking van het sluiten van een zogenaamd "Rubik-akkoord"³ met Zwitserland om de Belgische inkomsten te spijzen.⁴ Volgens professor Maus is een Rubik-akkoord in strijd met het gelijkheidsbeginsel, omdat België dan ook andere landen waarmee het een dubbelbelastingverdrag afsloot een gelijkaardige mogelijkheid moet bieden. De Raad ziet tevens een band met het Europeesrechtelijk kader, waarnaar hij in vorige adviezen reeds verwees.⁵ Hij merkt op dat de "Rubik-akkoorden" die andere lidstaten sloten met Zwitserland botsen met het Europese beleids- en juridisch kader. De onderhandelingen over nauwere samenwerking tussen de Europese Unie en Zwitserland worden immers in grote mate bezwaard door de terughoudendheid van de Zwitsers om het bankgeheim op te heffen. De goedkeuring van reeds gesloten bilaterale akkoorden van andere lidstaten botst nog steeds op problemen⁶. De Europese

Frankrijk (2009), Luxemburg (2009), Nederland (2009) en het Verenigd Koninkrijk (2009), Advies 2012/2, 9 februari 2012; SARiV, Advies over diverse dubbelbelastingverdragen met Europese landen, Advies 2012/15, 9 juli 2012.

³ Een 'Rubik-akkoord' is een verdrag waarbij Zwitserland ten voordele van een verdragsstaat, in ruil voor anonimiteit, een soort van eenmalige bronheffing van 34 procent afhoudt op zwarte vermogens. M. MAUS, Met een betere fiscale regularisatie zijn geen Rubik-akkoorden nodig, *De Tijd*, 11.09.2012. [http://www.tijd.be/opinie/analyse/Met_een_betere_fiscale_regularisatie_zijn_geen_Rubik_akkoorden_nodig.9240818-2336.art]; N, Belgen verbergen 30 miljard bij Zwitserse banken, *De Tijd*, 06.09.2012. [http://www.tijd.be/nieuws/politiek_economie_europa/Belgen_verbergen_30_miljard_euro_bij_Zwitserse_banken.9239090-3140.art]

⁴ P. DENDOOVEN, Tijd voor fiscale New Deal, *De Standaard*, 15.09.2012. [http://www.standaard.be/artikel/detail.aspx?artikelid=DMF20120914_00296600]. Zie ook www.fiscaalcorrect.be.

⁵ Zie voetnoot 1.

⁶ T. VERHOESEL, Berne and London amend their bilateral tax agreement, *Europolitics*, 4389, 21.03.2012, p. 11; V. POP, EU commissioner blasts bilateral tax deals with Switzerland, *EUobserver*, 05.03.2012; T. VERHOESEL, Commission warns against "Rubik" temptation, *Europolitics*, 4378, 06.03.2012.

Raad benadrukte in zijn conclusies van 18 en 19 oktober 2012 de noodzaak aan de ontwikkeling van een fiscaal beleid gericht op groei en kondigt een mededeling van de Commissie aan over de relatie met belastingparadijzen.⁷

Het verdient aandacht om deze problematiek ook van Vlaamse zijde verder op te volgen om een goede inschatting te kunnen maken van wat een dergelijk akkoord voor de Vlaamse fiscaliteit zou betekenen. De Raad heeft ook opgemerkt dat de Vlaamse overheid in dit debat afzijdig is gebleven, terwijl hij vermoedt dat het niettemin een impact kan hebben op de Vlaamse belastingheffingen.⁸ De Raad acht het wenselijk te bekijken of de wijze waarop de Vlaamse overheid zal betrokken worden bij het sluiten van dergelijke akkoorden, deel zal uitmaken van de afspraken die worden overeengekomen in het samenwerkingsakkoord met de federale overheid over de dubbelbelastingakkoorden.⁹

In de tweede plaats verscheen er in de pers kritiek op de lange instemmingsprocedures van belastingovereenkomsten.¹⁰ De Raad heeft al herhaalde malen in zijn adviezen opmerkingen geformuleerd over de wijze waarop de procedures voor belastingovereenkomsten in ons land werden aangepakt en de instemmingsprocedures verlopen. Hij had hierbij telkens aandacht voor hoe de doorvertaling naar de deelstaten werd geregeld met de partnerlanden. De Raad betreurt dat in de pers de schuld voor de lange procedures nogal eenzijdig werd gelegd bij feit dat de verschillende deelstatelijke parlementen hun goedkeuring moeten geven. Hij wijst er echter op dat uit zijn ervaring met belastingovereenkomsten van het laatste werkjaar blijkt dat de federale fiscale administratie niet altijd zorgvuldig is omgesprongen met de afhandeling van de procedures. Door de belastingovereenkomsten onterecht als exclusieve federale bevoegdheden te bestempelen, werd veel vertraging veroorzaakt. Daarenboven heeft de Raad herhaalde malen opgemerkt dat de doorvertaling naar de deelstaten niet altijd zorgvuldig werd aangepakt (zie *supra*). De Raad is van oordeel dat op Vlaams niveau wel inspanningen worden gedaan om de procedures voor de belastingovereenkomsten snel af te handelen om ons land toe te laten zijn internationale engagementen na te komen en ondernemingen de nodige rechtszekerheid te bieden.¹¹ De tijdsdruk

⁷ EUROPESE RAAD, *Europese Raad 18 en 19 oktober 2012 Conclusie, EUCO 156/12*, Brussel, 19 oktober 2012, 4: "Een op groei gericht fiscaal beleid ontwikkelen: er moet voortgang worden gemaakt met de werkzaamheden en de besprekingen inzake de voorstellen betreffende energiebelasting, betreffende een gemeenschappelijke geconsolideerde heffingsgrondslag voor de vennootschapsbelasting en betreffende de herziening van de richtlijn belastingheffing op spaargelden; ook moet snel overeenstemming worden bereikt over de onderhandelingsrichtsnoeren voor overeenkomsten met derde landen inzake spaarbelasting. De Europese Raad ziet uit naar de mededeling van de Commissie inzake goed bestuur met betrekking tot belastingparadijzen en agressieve fiscale planning, die vóór het einde van het jaar wordt verwacht."

⁸ Bijvoorbeeld met betrekking tot erfenissen en nalatenschappen op Zwitserse rekeningen.

⁹ Zie vroegere adviezen hierover van de SARIv opgesomd in voetnoten 1 en 2.

¹⁰ E. CLEEREN, Getalm over belastingverdragen hindert Belgische bedrijven, *De Tijd*, 29.08.2012, 4. "Dankzij het puike werk van onze fiscale administratie - ik spreek van Rolls-Royce-ambtenaren - konden we België op de kaart zetten als dé toegangspoort tot Europa voor Chinese bedrijven. Door het getalm bij de ratificatie laten we die mogelijkheid aan onze neus voorbij gaan", zegt Jean Baeten van het VBO. 'Als je goede internationale relaties wil uitbouwen, moet je ervoor zorgen dat gemaakte afspraken worden gehonoreerd en in nationale wetten worden vertaald.'

¹¹ Zie SARIv, Briefadvies over het ontwerp van decreet houdende instemming met de overeenkomst tussen de regering van het Koninkrijk België en de regering van de Volksrepubliek China tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontduiken van belasting inzake belasting naar het inkomen, en met het protocol, beide ondertekend te Brussel op 7 oktober 2009, alsook met de briefwisseling van 30 mei en 11 juli 2011, Advies 2012/3, 9 februari 2012. De Raad heeft de afhandeling van deze overeenkomst tegen het licht gehouden en kon vaststellen dat alle stappen elkaar snel hebben opgevolgd. De briefwisseling met China die het akkoord van toepassing verklaarde op de deelstaten dateert van 11 juli 2011. De Raad is niet op de hoogte van het tijdstip dat de federale overheid het dossier overmaakte aan de Vlaamse overheid. De afhandeling op Vlaams niveau verliep echter voorspoedig vanaf de opstart van de formele procedure. Op 9 december 2011 stemde de Vlaamse Regering principieel in met deze overeenkomst. Het advies van de SARIv volgde op 9 februari 2012. Op 27 maart 2012 bracht de Raad van State zijn advies uit. Op 11 mei 2012 keurde de Vlaamse Regering het

mag echter geen reden zijn om de procedures niet zorgvuldig af te handelen. De Raad onderlijnt wel het belang om dit tempo aan te houden en tevens voortgang te maken met de afspraken die met de federale overheid moeten worden gemaakt via een samenwerkingsakkoord om de akkoorden ten uitvoer te leggen.

2. Bespreking van de overeenkomsten

De overeenkomst met **Singapore** ondertekend te Singapore op 6 november 2006, zoals gewijzigd door het protocol van 16 juli 2009, en het protocol zelf worden op basis van de uitwisseling van brieven van de Federale Overheidsdienst Financiën en de *Inland Revenue Authority of Singapore* ook van toepassing op de gemeenschappen en gewesten. Dit is in overeenstemming met het advies van de Raad van State, omdat de overeenkomst over “belastingen van elke soort en benaming” ook de belastingen omvat die worden geheven door de deelstaten op basis van de fiscale autonomie die hen wordt verleend bij artikel 170, paragraaf 2, van de Grondwet. Voor Singapore heeft dit echter geen gevolg, omdat zij geen politieke sub-entiteiten of lokale overheden kennen. Deze uitbreiding van de toepassing moet echter nog worden geformaliseerd door een overeenkomst tussen de partijen zoals voorzien in artikel 24 van de overeenkomst.

In lijn met zijn eerdere opmerking (zie *supra*, 1.) hoopt de Raad op een spoedige afhandeling van de goedkeuringsprocedure van de overeenkomst met Singapore, gelet op het belang van de economische relaties met Singapore, de belangrijke aanwezigheid in de haven van Antwerpen en het aangekondigd Europees vrijhandelsakkoord met Singapore¹², dat nog een bijkomende stimulans kan vormen.

Het protocol ondertekend met **Japan** in Brussel op 26 januari 2010 ter aanvulling van het verdrag met Japan, ondertekend in Tokyo op 28 maart 1968, zoals gewijzigd door het protocol ondertekend te Brussel op 9 november 1988, voorziet in de aanpassing van het basisverdrag aan de nieuwe regels inzake het bankgeheim. Artikel 2 voegt echter ook een bepaling 3A toe aan het verdrag uit 1968 waardoor het ook van toepassing wordt verklaard op de lokale autoriteiten van België nadat de goedkeuringsprocedure van dit protocol is afgerond. Hierdoor is geen aanvullende uitwisseling van brieven of andere stappen nodig om deze overeenkomst van toepassing te maken op de belastingen geheven door de deelstaten. De Raad merkt hierbij wel op dat de term “lokale autoriteiten van België” ongelukkig gekozen is. In het kader van de Vlaamse decreten slaat dit op de steden en gemeenten. Een meer algemene terminologie (“*political subdivisions and local authorities*”) zoals werd gehanteerd in de briefwisseling met Singapore en Korea zou alle twijfel weggenomen hebben dat deze overeenkomst ook van toepassing is op de deelstaten.

De belastingovereenkomst met **Zuid-Korea** ondertekend te Brussel op 29 augustus 1977, zoals gewijzigd door de aanvullende overeenkomst ondertekend te Brussel op 20 april 1994, is een klassiek dubbelbelastingverdrag met betrekking tot belastingen van elke soort en benaming en regelt tevens de uitwisseling van informatie. Het protocol ondertekend te Brussel op 8 maart 2010 brengt het in

akkoord definitief goed. Het werd op 26 juni 2012 behandeld in de bevoegde commissie van het Vlaams Parlement en op 4 juli keurde de plenaire vergadering het akkoord goed. Op 13 juli volgde de afkondiging van het instemmingsdecreet door de Vlaamse Regering en op 9 september 2012 werd het gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

¹² COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION, *Presidency Report. Implementation of EC conclusions – state of play, 14658/2/12/REV 2*, Brussel, 12 oktober 2012, 11: “The Compact for Growth and Jobs identifies the negotiation, signing and conclusion of trade agreements as a priority measure. It mentions the objective to finalise negotiations with Singapore and Canada by the end of the year, which appears possible in light of current progress.”

overeenstemming met de regels over de opheffing van het bankgeheim. Op basis van een uitwisseling van brieven tussen de Federale Overheidsdienst Financiën en de *Ministry of Strategy and Finance* van Korea van respectievelijk 9 maart 2011 en 30 maart 2011 stemden de partijen overeen om de toepassing van deze overeenkomst uit te breiden tot de "*political subdivisions or local authorities*". De Koreaanse partij verklaarde zich akkoord om dit te formaliseren via een gezamenlijke overeenkomst zoals voorzien in artikel 24 van de overeenkomst.

De belastingovereenkomst met **Rwanda** ondertekend te Kigali op 16 april 2007, zoals gewijzigd door het protocol ondertekend te Brussel op 17 mei 2010, betreft eveneens een dubbelbelastingverdrag met betrekking tot belastingen van elke soort en benaming en regelt tevens de uitwisseling van informatie. De wijze waarop dit van toepassing wordt verklaard op de deelstaten is slechts zeer vaag omschreven. In de formulering van de definitie van inwoner in artikel 4 wordt enkel vermeldt: "*...en omvat zij eveneens die Staat en elk staatkundig onderdeel of plaatselijke gemeenschap daarvan.*" De Raad geeft er de voorkeur aan dat in dergelijke overeenkomsten de artikelen die handelen over de werkingssfeer van de overeenkomst en de omschrijving van de belastingen waarop de overeenkomst van toepassing is, een duidelijke omschrijving geven die de overeenkomst ook van toepassing verklaart op de deelstaten en lokale overheden. De Raad stelde ook vast dat het protocol dit evenmin verder verduidelijkt en dat er in artikel I louter sprake is van belastingheffing waarin de "nationale" wetgeving voorziet.

De belastingovereenkomst met **Congo** ondertekend te Brussel op 23 mei 2007, zoals gewijzigd door het protocol ondertekend te Kinshasa op 16 juli 2010, dateren beiden van nagenoeg hetzelfde tijdstip als bovengenoemde overeenkomsten met Rwanda. Het betreft eveneens een dubbelbelastingverdrag met betrekking tot belastingen van elke soort en benaming en regelt tevens de uitwisseling van informatie. De formulering van de teksten is in grote mate gelijklopend met die van Rwanda, inclusief de wijze waarop de overeenkomst van toepassing wordt gemaakt op de deelstaten. De opmerking geformuleerd door de Raad voor de overeenkomst met Rwanda is derhalve ook van toepassing op de overeenkomst met Congo.

3. Conclusie

Tot slot gaat de Raad akkoord met de voorontwerpen van decreet tot instemming met de dubbelbelastingverdragen tussen België en respectievelijk Singapore, Japan, Korea, Rwanda en Congo.

Hoogachtend,

Prof. Dr. Jan Wouters
Voorzitter SARiV

Freddy Evens
Secretaris SARiV